Literatura catalana

sèrie 4

Escolliu una de les dues opcions (A o B)

Opció A

PAU. Curs 2005-2006

- 1. Konilòsia, Lavínia, Sinera; Salom... Salvador Espriu construeix tot un món literari amb les seves narracions. Reflexioneu sobre com construeix aquest món, tenint en compte, especialment:
 - els recursos en què fonamenta la relació entre realitat i ficció narrativa;
 - el paper del llenguatge (no només de la toponímia i l'onomàstica);
 - el moment en què foren escrites les narracions. [3 punts]
- 2. Quins elements, de contingut i formals, atorguen la condició de «realisme» als poemes de *La fàbrica*, de Miquel Martí i Pol? [2 punts]

- 3. Comenteu el següent fragment del capítol I («De l'elecció del rei») del *Llibre de les bèsties*, de Ramon Llull (versió moderna de Xavier Vernetta). Tingueu en compte, especialment, els següents aspectes (no cal tractar-los per separat ni per l'ordre que presenten):
 - la intenció amb què intervé Na Renard en la discussió que tenen els animals;
 - el sentit de la intervenció del canonge a l'assemblea d'eclesiàstics i l'efecte que produeix, aquesta intervenció, en l'Ós, el Linx i el Lleopard;
 - la relació entre el relat de l'elecció de rei per part dels animals i el de l'elecció de bisbe per part dels eclesiàstics.

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Es van dir moltes paraules d'una opinió i de l'altra. La cort estava alterada i l'elecció no es podia resoldre. A més, l'Ós, el Lleopard i el Linx, que també tenien esperances de ser triats rei, van proposar que la cort s'allargués fins que determinessin quina bèstia era més digna de ser rei. Na Renard es va adonar que l'Ós, el Lleopard i el Linx volien allargar la discussió per l'ambició de ser rei i va dir:

-En una catedral es feia elecció i es discutia sobre qui havia de ser bisbe. Uns canonges volien que ho fos el sagristà d'aquella església, perquè era un savi home de lletres molt virtuós. L'ardiaca també volia ser bisbe i el cabiscol igualment, per això s'oposaven a la tria del sagristà i proposaven com a bisbe un canonge senzill, que era bona persona però que no sabia cap ciència. A més, aquest canonge era feble de temperament i molt luxuriós. Tota l'assemblea se sorprenia del que deien l'ardiaca i el cabiscol. Llavors un canonge va dir aquestes paraules:

«Si el Lleó és rei, i l'Ós, el Linx i el Lleopard s'oposen a la seva elecció, el rei sempre desconfiarà d'ells. Si, en canvi, el rei és el Cavall i el Lleó comet alguna falta contra el rei, ¿com podrà venjar-se el Cavall, que no és tan fort com el Lleó?»—

Quan l'Ós, el Linx i el Lleopard van sentir l'exemple que havia dit Na Renard van tenir molta por del Lleó i de seguida van consentir l'elecció del Lleó com a rei. La força de l'Ós i les altres bèsties que mengen carn es va imposar a les bèsties que mengen herba i el Lleó va ser escollit rei. Llavors el Lleó va autoritzar les bèsties que menjaven carn que mengessin i visquessin de les bèsties que mengen herba.

Literatura catalana

sèrie 4

Escolliu una de les dues opcions (A o B)

Opció B

- 1. El mar és fonamental a *Marines i boscatges*, de Joaquim Ruyra, i no només com a espai on transcorren unes determinades accions; el narrador de bona part dels textos del llibre hi estableix un conjunt de relacions molt complex. Reflexioneu sobre:
 - les visions del mar que apareixen en el llibre i les diverses situacions que s'hi donen;
 - la relació que hi estableix el narrador;
 - com, de tot el conjunt, se'n pot extreure una determinada visió de la naturalesa per part de Joaquim Ruyra.

[3 punts]

2. En quins termes es planteja a *Terra baixa*, d'Àngel Guimerà, el sentit de la «propietat», representat per Sebastià? [2 punts]

- 3. Comenteu el següent poema d'*Arbres*, de Josep Carner. Tingueu en compte, especialment, els següents aspectes (no cal tractar-los per separat ni per l'ordre que presenten):
 - l'estructura interna del poema com a pauta d'exposició del tema;
 - el to general del poema com a indici dels valors que el poeta atribueix al pi;
 - l'anàlisi mètrica.

4

[3 punts pel contingut; 2 punts per la capacitat d'argumentació i anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

ELS NOSTRES PINS

ī

Salut, oh pi de terra eixuta, oh llaç, damunt la nostra ruta, d'un aspre món i un cel serè! Oh cos vermell, oh barba hirsuta, fort, encirat com una fe!

Salut, oh pi de la carena, dolç monument de l'horitzó; 8 salut, marina visió, oh pi dels déus, fill de l'arena;

pi vigilant de les ermites, entre una font i un vell pedrís; 12 pi suïcida que t'excites tort, esglaiat sobre un abís;

pi que ets conhort per a les passes, a mitjan rost, bell travesser; pi que en el sot t'estiregasses cap a la llum, com un xiprer;

pi casolà vora una eixida que sents el cant dels reguerols; 20 pi dins la selva atapeïda, alta cucanya d'esquirols;

pi contra vent, que no tens lleure de pentinar ton front altiu; 24 pi decandit, negant-te en l'heura; i el més sortós, tu que pots heure cançons de font, cançons de niu.

Ш

Amic suau, d'aspres cabells!

Com savi antic dónes consells, i, sumptuós com un califa, et fas tot l'any una catifa de tos mateixos pèls vermells.

32 Salut, oh pi de terra eixuta, oh llaç, damunt la nostra ruta, d'un aspre món i un cel serè, oh cos vermell, oh barba hirsuta, 36 fort, encirat com una fe!